

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobkyně: **M. D.**
bytem X

zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Kokešem
sídlem Na Flusárně 168, 261 01 Příbram

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 13. 5. 2021, č. j. 18193/21/5100-31461-709097,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Finanční úřad pro Středočeský kraje (dále jen „správce daně“) vydal dne 1. 4. 2019 platební výměr, č. j. 1480518/2019/2102-70462-209497 (dále jen „platební výměr ze dne 1. 4. 2019“), jímž žalobkyni vyměřil daň z nabytí nemovitých věcí ve výši 400 000 Kč. Předmětem daně bylo úplatné nabytí vlastnického práva k nemovitým věcem, které byly v kupní smlouvě uzavřené dne 23. 3. 2017 mezi manželi M. a E. T. jako prodávajícími a žalobkyní jako

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

kupující vymezeny jako předměty převodu č. 1, 2 a 3. Právní účinky vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí nastaly dne 23. 3. 2017.

2. Proti platebnímu výměru ze dne 1. 4. 2019 podala žalobkyně odvolání s tím, že první úplatné nabytí vlastnického práva podléhá věcnému osvobození od daně ve smyslu § 7 odst. 1 písm. c) zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění zákona č. 254/2016 Sb. (dále jen „zákonné opatření o dani z nabytí nemovitých věcí“).
3. Žalovaný vydal dne 8. 9. 2020 rozhodnutí, č. j. 34389/20/5100-31462-711180 (dále jen „rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2020“), jímž změnil výši vyměřené daně na 40 000 Kč. Žalovaný v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 24. 6. 2020, č. j. 4 Afs 89/2020 - 44, č. 4057/2020 Sb. NSS, uznal, že ve vztahu k předmětům převodu č. 1 a 2 byly splněny podmínky pro věcné osvobození od daně podle § 7 odst. 1 písm. c) zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí, jelikož se jedná o bytové jednotky v rodinném domě. Zdanění tak podléhá pouze úplatné nabytí vlastnického práva k předmětu převodu č. 3, tj. spoluvlastnickému podílu k pozemku parc. č. XA (zahradu) v katastrálním území Dobřichovice, jehož sjednaná kupní cena činila 1 000 000 Kč. Daň proto byla stanovena pouze ve výši 4 % z této částky. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2020 nabylo právní moci dne 9. 9. 2020. Dlužná daň byla zaplacená dne 14. 9. 2020 (viz přehled párování předpisů a plateb na č. l. 45 správního spisu).
4. Správce daně poté žalobkyni platebním výměrem ze dne 20. 11. 2020, č. j. 4921445/20/2102-70462-209497 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vyrozuměl o předpisu úroku z prodlení úhrady daně z nabytí nemovitých věcí za období od 1. 8. 2017 do 14. 9. 2020 ve výši 18 893 Kč.
5. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, ve kterém zejména namítala, že daň byla vyměřena chybně, a proto nemohlo dojít k prodlení její úhrady a vzniku úroku.
6. Žalovaný následně vydal v záhlaví označené rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž změnil výši předepsané úroku z prodlení na 12 772 Kč s odůvodněním, že správce daně měl při jeho výpočtu zohlednit přeplatky, které měl v mezidobí k dispozici na osobním daňovém účtu žalobkyně. Konkrétně se jednalo o přeplatky evidované v obdobích od 7. 8. 2017 do 26. 8. 2018 a od 1. 7. 2019 do 23. 7. 2019 na dani z příjmů fyzických osob a v období od 21. 5. 2019 do 30. 5. 2019 na dani z nemovitých věcí. Úrok z prodlení tak měl být nižší o 6 121 Kč. Žalovaný upozornil, že žalobkyně byla povinna podat daňové přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí do 31. 7. 2017, přičemž k tomuto datu měla daň rovněž zaplatit. Pokud tak neučinila, resp. v daňovém přiznání nesprávně uplatňovala osvobození na celý předmět daně, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži správce daně. Žalovaný dále nepřisvědčil odvolací námitce žalobkyně týkající se vyměření daně s tím, že při přezkumu rozhodnutí o sdělení úroku z prodlení nelze úspěšně napadat samotnou daňovou povinnost. Přesto podotknul, že v rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2020 bylo v souladu s judikaturou NSS řádně zohledněno věcné osvobození od daně ve vztahu k předmětům převodu č. 1 a 2. Žalovaný rovněž neshledal, že by správce daně svým postupem zasáhl do legitimního očekávání žalobkyně při aplikaci § 7 odst. 1 písm. c) zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí.

II. Obsah podání účastníků

7. Žalobkyně v žalobě předně namítá, že orgány finanční správy postupovaly při vyměření daně chybně a protizákonně. Podle žalobkyně mělo být nabytí vlastnického práva k předmětným nemovitým věcem s ohledem na rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2020, č. j. 4 Afs 89/2020 - 44, č. 4057/2020 Sb. NSS, osvobozeno od daně. Úrok z prodlení pak podle žalobkyně vznikl pouze kvůli průtahům a nejednotnému postupu orgánů finanční správy, které formalisticky uplatňovaly právní předpisy. Pokud by správce daně postupoval v souladu se zákonem, nemuselo k žádnému prodlení úhrady daňové povinnosti žalobkyně vůbec dojít. Nelze navíc přehlížet novelu zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí, která s účinností od 1. 11. 2019 do § 7 explicitně zahrnuje i jednotky v rodinném domě.
8. Žalobkyně dále namítá, že orgány finanční správy svým postupem porušily její legitimní očekávání a dobrou víru, přičemž odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 8. 2018, č. j. 30 Af 87/2016 - 50. Rovněž upozorňuje, že podle § 5 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 111/2019 Sb. (dále jen „daňový řád“) je správce daně povinen šetřit práva a právem chráněné zájmy osob zúčastněných na správě daní.
9. Žalobkyně dále napadá dobu prodlení úhrady daňové povinnosti. Podle žalobkyně jsou údaje uvedené v napadeném rozhodnutí v rozporu se skutečným datem zaplacení příslušných částek na bankovní účet správce daně.
10. Žalobkyně konečně namítá, že správce daně byl na úhradu případného daňového nedoplatku podle § 154 odst. 4 daňového řádu povinen přednostně čerpat přeplatky evidované na jejím osobním daňovém účtu, aby nevzniklo prodlení a s tím související úrok.
11. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě upozorňuje, že rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2020, jímž byla žalobkyni vyměřena daň z nabytí nemovitých věcí, je pravomocné, a proto pro něj platí presumpce správnosti. V rámci soudního přezkumu rozhodnutí, kterým byl daňový subjekt vyrozuměn o úroku z prodlení, přitom nelze posuzovat zákonnost rozhodnutí o vyměření předmětné daně. V této souvislosti žalovaný zdůrazňuje, že daňová povinnost žalobkyni vznikla výhradně z nabytí zahrady (*předmět převodu č. 3 – pozn. soudu*), na kterou se nevztahuje osvobození podle § 7 odst. 1 písm. c) zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí. Žalovaný dále podotýká, že přeplatky na osobním daňovém účtu žalobkyně nemohly být použity k úhradě dlužné daně, která byla pravomocně vyměřena až dne 9. 9. 2020. Období, za která byly evidovány přeplatky, však byla řádně zohledněna při předepsání úroku z prodlení. Za zcela nekonkrétní pak žalovaný považuje námitku týkající se doby prodlení úhrady daně.
12. Na vyjádření žalovaného reagovala žalobkyně replikou, ve které zopakovala nosné žalobní body.
13. Žalovaný v duplice setrval na argumentaci uvedené ve vyjádření k žalobě.

III. Posouzení věci soudem

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného

[§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

15. Soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání, jelikož účastníci s tímto postupem souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud nepovažoval za nezbytné nařizovat jednání, neboť veškeré rozhodné skutečnosti bylo možno zjistit z obsahu správního spisu. Vady, k nimž by bylo nutné přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.
16. Žaloba není důvodná.
17. Soud předesílá, že předmětem přezkumu v této věci je pouze rozhodnutí orgánů finanční správy týkající se úroku z prodlení úhrady daňové povinnosti žalobkyně, tj. prvostupňové a napadeného rozhodnutí. Naproti tomu předmětem soudního přezkumu v této věci nejsou rozhodnutí o stanovení daně, tj. platební výměr ze dne 1. 4. 2019 a rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2020.
18. Podle § 252 odst. 1 daňového řádu „*[d]aňový subjekt je v prodlení, neuhradí-li splatnou daň nejpozději v den její splatnosti.*“ Podle odst. 2 téhož ustanovení „*[d]aňovému subjektu vzniká povinnost uhradit úrok z prodlení za každý den prodlení, počínaje pátým pracovním dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně. Výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Pokud je pro daň stanoven náhradní den splatnosti, běží úrok z prodlení počínaje pátým pracovním dnem následujícím po původním dni její splatnosti.*“
19. Z uvedeného vyplývá, že správce daně se při předpisu úroku z prodlení zabývá pouze tím, zda daňový subjekt včas uhradil splatnou daň. Správce daně se proto nemůže zabývat otázkami týkajícími se samotné existence daňové povinnosti, které byly již s konečnou platností vyřešeny pravomocným rozhodnutím o stanovení daně. Tímto rozsahem přezkumu je při zachování dispoziční zásady vázán rovněž soud. Zjednodušeně řečeno, v řízení týkajícím se úroku z prodlení nelze úspěšně napadnout samotnou daňovou povinnost, o které již bylo dříve pravomocně rozhodnuto (srov. rozsudky NSS ze dne 11. 5. 2005, č. j. 1 Afs 137/2004 - 62, č. 1182/2007 Sb. NSS, ze dne 29. 5. 2008, č. j. 8 Afs 161/2006 - 93, ze dne 4. 4. 2013, č. j. 7 Afs 51/2012 - 42, ze dne 4. 10. 2018, č. j. 10 Afs 115/2017 - 37, odst. 15, ze dne 15. 4. 2020, č. j. 1 Afs 9/2019 - 35, odst. 20, či ze dne 7. 10. 2021, č. j. 6 Afs 263/2020 - 46, odst. 19). Přesně to však žalobkyně činí, když namítá, že orgány finanční správy postupovaly při vyměření daně chybně a protizákonně, a že nabytí vlastnického práva k předmětným nemovitým věcem mělo být od daně osvobozeno. Již z toho důvodu je uvedená žalobní námitka nutně nedůvodná, jelikož přesahuje meze soudního přezkumu napadeného rozhodnutí.
20. Aniž by soud přistupoval k meritornímu přezkumu rozhodnutí o stanovení daně (tj. rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 8. 9. 2020), tak nad rámec podotýká, že argumentace žalobkyně týkající se osvobození od daně je věcně zcela lichá. Žalovaný v napadeném rozhodnutí žalobkyni nad rámec nutného odůvodnění – s odkazem na rozhodnutí ze dne 8. 9. 2020 – přesvědčivě vysvětlil, že zdanění podléhalo pouze úplatné nabytí předmětu převodu č. 3, tedy spoluvlastnického podílu k zahradě, na kterou se nevztahuje věcné osvobození od daně podle § 7 odst. 1 písm. c) zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí. Naproti tomu úplatné nabytí předmětů převodu č. 1 a 2, tedy bytových jednotek v rodinném domě, žalovaný zcela v souladu s rozsudkem NSS ze dne 24. 6. 2020,

č. j. 4 Afs 89/2020 - 44, č. 4057/2020 Sb. NSS, považoval za osvobozené od daně. Právě z tohoto důvodu žalovaný snížil daň původně stanovenou platebním výměrem ze dne 1. 4. 2019 na 40 000 Kč. Pouze takto vyměřená daň pak byla relevantní pro předepsání úroku z prodlení.

21. Soud pro úplnost podotýká, že na přezkum napadeného rozhodnutí nemá žádný vliv novelizace § 7 odst. 1 písm. c) zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí provedená zákonem č. 264/2019 Sb., která se nijak netýkala otázky úroku z prodlení úhrady daňové povinnosti.
22. Nedůvodná je rovněž námitka ohledně ochrany legitimního očekávání, které žalobkyně vztahovala především k aplikaci § 7 odst. 1 písm. c) zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí. V tomto ohledu je nepřipadný odkaz žalobkyně na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 8. 2018, č. j. 30 Af 87/2016 - 50, který se zabýval skutkově i právně odlišnými otázkami. Liché jsou též námitky týkající se ochrany dobré víry a zásady přiměřenosti ve smyslu § 5 odst. 3 daňového řádu, které žalobkyně formulovala zcela obecně bez jakékoliv souvislosti s nosnými důvody napadeného rozhodnutí. Nutno podotknout, že úrok z prodlení vzniká podle § 252 daňového řádu přímo ze zákona, a to za každý den, po který nebyla daňová povinnost splněna. Správci daně tak není poskytnuto žádné správní uvážení ohledně vzniku úroku ani jeho výši. Rozhodnutí o úroku z prodlení má proto ryze deklaratorní charakter, jelikož se jím toliko prohlašují skutečnosti nastalé již ze zákona. V tomto směru orgány finanční správy do legitimního očekávání či dobré víry žalobkyně nijak nezasáhly.
23. S podstatou posuzovaného případu věcně souvisejí pouze námitky týkající se doby prodlení a přeplatků na osobním daňovém účtu žalobkyně. Ani ty však soud neshledal důvodnými.
24. Žalobkyně v žalobě nijak nespécifikovala, které konkrétní údaje týkající se doby prodlení úhrady dlužné daně (viz tabulky na str. 8–10 napadeného rozhodnutí) by měly být chybné, resp. jaké údaje jsou podle ní správné. Na podporu svých obecných tvrzení žalobkyně navíc ani nepředložila žádné relevantními důkazy, jimiž by zpochybnila či dokonce vyvrátila údaje týkající se úročeného období či okamžiku zaplacení dlužné daně, které nacházejí oporu ve správním spisu (viz přehled podkladů pro úrok z prodlení s pořízenými přeplatky, podrobnou archivní sestavu daňového subjektu a přehled párování předpisů a plateb). Argumentovala-li žalobkyně údajně chybným datem zaplacení příslušných částek na bankovní účet správce daně, soud konstatuje, že v případě plateb prováděných poskytovatelem platebních služeb se za den platby podle § 166 odst. 1 písm. a) daňového řádu považuje den, kdy byla platba připsána na účet správce daně. V posuzované věci tak byla dlužná daň zaplacená až dne 14. 9. 2020, kdy byla připsána na účet správce daně. Okamžik, kdy byla platba odeslána z příslušného účtu žalobkyně či jiné osoby, tudíž není pro určení délky úročeného období podstatný. Soud připomíná, že pouze plátce daně odpovídá za včasné zaplacení daně, přičemž nese riziko spojené s volbou způsobu její platby, ať tak již učiní v hotovosti přímo u správce daně nebo využije např. poštovních nebo bankovních služeb (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 7. 2016, č. j. 3 Af 62/2014 - 44).
25. Přisvědčit nelze ani námitce týkající se přeplatků na osobním daňovém účtu žalobkyně. Daň byla žalobkyni pravomocně stanovena až dne 9. 9. 2020, kdy jí bylo doručeno rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2020. Do té doby nemohly být přeplatky evidované na

jejím osobním daňovém účtu použity na úhradu (dosud pravomocně nestanoveného) daňového nedoplatku ve smyslu § 154 odst. 4 daňového řádu. Na tom nic nemění skutečnost, že žalobkyně byla v prodlení již od okamžiku, kdy splatnou (byť dosud pravomocně nestanovenou) daň neuhradila. V souladu s ustálenou judikaturou NSS (srov. rozsudky ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 Afs 72/2009 - 75, ze dne 30. 10. 2013, č. j. 5 Afs 14/2013 - 70, odst. 29, ze dne 13. 8. 2014, č. j. 1 Afs 77/2014 - 39, odst. 39 až 40, či ze dne 23. 6. 2020, č. j. 10 Afs 91/2018 - 55, odst. 33) však žalovaný zohlednil existenci přeplateků při předepsání úroku z prodlení. Vykazoval-li totiž stav osobního daňového účtu žalobkyně v určitém období přeplatek, který byl v dispozici správce daně, nikoli však v dispoziční sféře daňového subjektu (žalobkyně), nelze odůvodněně dospět k závěru, že v tomto určitém období byl daňový subjekt současně v prodlení. Výsledná výše úroku z prodlení tak byla za příslušná období, kdy byl na účtu žalobkyně evidován přeplatek, v závislosti na rozdílu mezi přeplatkem a nedoplatkem (tj. konkrétní výši nedoplatku) řádně ponížena.

IV. Závěr a náklady řízení

26. S ohledem na výše uvedené soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl (výrok I).
27. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyla procesně úspěšná. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. září 2022

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.